

Notat

Til Teknik- og Miljøudvalget

Orientering om kommunens høringssvar til Vandområdeplanen

Teknik- og Miljøudvalget orienteres om, at Teknik- og Miljøforvaltningens høringssvar vedr. vandområdeplanerne for tredje planperiode (2021-2027), som er i offentlig høring frem til 22. juni 2022, sendes til Miljøministeriet.

Staten har sendt vandområdeplanerne i høring hos kommunerne fra den 22. december 2021 til den 22. juni 2022. Det sker for at sikre, at der er mulighed for, at kommunerne kan bidrage med informationer, der kan have betydning for indholdet i vandområdeplanen og de tilhørende bekendtgørelser.

Bemærkninger til høringen

Teknik- og Miljøforvaltningen har gennemgået høringsmaterialet, og har en række faglige bemærkninger og kommentarer, som fremgår af bilag 1. Høringssvaret sendes ikke som brev, men indholdet af bilag 1 indtastes i Miljøministeriets digitale høringværktøj.

De vigtigste kommentarer er:

- Det er ikke gennemskueligt, hvilke data Miljøstyrelsen har lagt til grund for udpegning af indsatsler. Det kan medføre fejlinvesteringer eller manglende målopfyldelse.
- På grund af omfanget og kompleksiteten af nogle af de projekter, som skal gennemføres for at leve op til kravene, er det udfordrende at leve op til tidsfristerne i vandområdeplanerne.
- Miljøministeriet opfordres til mere helhedstænkning. Kommunerne og deres forsyninger skal på samme tid leve op til krav i vandområdeplaner og sikre mod skybrud og klimaændringer, samt optimere økonomisk. Det bør der tages hensyn til ved ministeriets udarbejdelse af planer og lovgivning.
- Københavns Kommune forudsætter, at næringsstofbelastningen til Øresund medfører et behov for en udbygning af Renseanlæg Lynetten og Renseanlæg Damhusåen for, at der ikke sker en øget belastning af Øresund
- Ændringer i vandindvindingen vil have omfattende konsekvenser, hvorfor det bør overvejes at genindføre lempede krav til

10-05-2022

Sagsnummer i F2
2022 - 4617

Dokumentnummer i F2
1126743

Sagsnummer i eDoc
2022-0099827

Bygge-, Parkerings- og Miljømyndighed

Njalsgade 13
2300 København S

EAN-nummer
5798009809452

vandindvindingen i området omkring København, så der fortsat kan indvindes den nuværende vandmængde.

Baggrund

EU's Vandrammedirektiv fastlægger bindende rammer for vandplanlægningen i EU's medlemslande. Medlemslandene skal iværksætte de nødvendige foranstaltninger med henblik på at forebygge forringelse, beskytte, forbedre og restaurere tilstanden for alle overfladevandområder og grundvandsforekomster. Overfladevandområder er søer, vandløb og havet.

Miljøstyrelsen har derfor som overvågningsmyndighed udpeget konkrete indsatser, som skal gennemføres for, at kystvande, søer, vandløb og grundvand opnår målsætningen i 2027. Københavns Kommune har, som myndighed for vandkvaliteten, handlepligten i forhold til at udføre indsatserne, som fastlægges i vandområdeplanerne. Indsatser rettet mod forsyningssekskabernes udledninger af spildevand skal gennemføres af HOFOR og BIOFOS.

Vandområdeplanerne for tredje planperiode (2021-2027) skal sikre god miljøtilstand i Danmarks vandområder (kystvande, søer, vandløb og grundvand) i overensstemmelse med EU's vandrammedirektiv.

Staten har udpeget initiativer, som kommuner og forsyninger er forpligtiget til at gennemføre. Generelt skal indsatser gennemføres inden for en periode på tre år, og generelt skal målene for vandområderne være opfyldt i 2027. Der er dog en række undtagelser, eksempelvis i forhold til Utterslev Mose, hvor tidsfrist for mål opfyldelse er udskudt.

På kortbilag 2 ses tilstand, målsætning og indsatser, som indgår i vandområdeplanen for Københavns Kommune. I Københavns Kommune er der kun indsatser for at reducere udledninger af overløb, når kapaciteten i kloakken overskrides til Harrestrup Å, Utterslev Mose og Søborghusrenden. Indsatserne er at reducere en række overløb med regnfortyndet spildevand fra kloakken. Indsatserne og status for hvad kommunen og forsyningerne vil gøre, for at leve op til indsatserne er beskrevet i bilag 3.

Der sker også udledninger til alle de nævnte vandområder fra nabokommunerne. Derfor har Teknik- og Miljøforvaltningen spurgt, hvad nabokommunerne har af planer for at håndtere dette, og forvaltningen er i løbende dialog om indsatserne. Det er også beskrevet i bilag 3.

Der er ikke udpeget indsatser for Københavns Havn og Øresund. De største belastninger, med blandt andet næringsstoffer til havet, sker fra de to renseanlæg, Renseanlæg Lynetten og Renseanlæg Damhusåen. Miljøstyrelsen har taget udgangspunkt i, at renseanlæggene fastholder deres udledninger fra 2018, og har derfor ikke stillet direkte krav til reduktion. Det forudsætter udbygning på begge renseanlæg at overholde kravet fremover.

Politisk handlerum

Vandområdeplanerne er statens ansvarsområde og det er staten, som udvælger de indsatser, der defineres i vandområdeplanerne. Kommunen kan ikke kræve indsatser fjernet eller tilføjet, medmindre der er åbenlyse fejl i f.eks. datagrundlaget. Med dette hørings svar kan kommunen dog tilstræbe, at staten tager hensyn til væsentlige lokale forhold og andre vigtige kommentarer fra kommunen, når vandområdeplanen endeligt vedtages. Teknik- og Miljøudvalget kan drøfte forslag til kommentarer.

Økonomi

Vandområdeplanerne har ikke i sig selv økonomiske konsekvenser for Københavns Kommune, men kan dog give anledning til øget administration i Teknik- og Miljøforvaltningen i forbindelse med gennemførelsen af HOFOR og BIOFOS's projekter. Når staten endelig vedtager vandområdeplanerne, vil de få økonomiske konsekvenser for HOFOR og BIOFOS, som skal gennemføre de konkrete initiativer, og dermed for takstfastsættelsen.

Videre proces

Når den offentlige høringsproces er afsluttet, vil Miljøministeriet behandle de indkomne hørings svar, og senest den 22. december 2022 forventes Miljøministeriet at offentliggøre de endelige vandområdeplaner for tredje planperiode, som løber frem til 2027.

Københavns Kommune vil i samarbejde med nabokommunerne, Frederiksberg, Gentofte og Gladsaxe kommuner samt forsynings selskaberne Frederiksberg Forsyning, Novafos og HOFOR fortsat arbejde for at udføre de konkrete indsatser.

Lena Kongsbach

Vicedirektør

Bilag 1

Faglige bemærkninger til høring

Herunder fremgår Teknik- og Miljøforvaltningens faglige bemærkninger og kommentarer til høringsmaterialet. Nedenstående indhold indtastes i Miljøministeriets digitale høringsværktøj.

17-05-2022

Sagsnummer i F2
2022 - 4617

Dokumentnummer i F2
1126743

Sagsnummer i eDoc
2022-0099827

Emne	Høringsbemærkning
Generelle bemærkninger til høringen af de tredje vandområdeplaner (VP3)	
Generelt vandløb	
Generelt indsats i vandløb	Der opfordres til en tydeliggørelse af at indsats i nærværende vandområdeplan er betinget af at allerede udpegede indsats gennemføres, da de er indregnet i basisbelastningen (Samme bemærkning er gældende for Kystvande, vandløb og søer).
Generelt - indsatsprogram	<p>Det fremgår af udkast til vejledning om indsatsprogrammet, at indsatsprogrammernes foranstaltninger på spildevandsområdet skal være operationelle senest 3 år efter, at de er fastlagt. Foranstaltningerne skal sikre, at de fastlagte miljømål opfyldes. Det betyder ikke nødvendigvis, at alle indsats skal være igangsat eller gennemført 3 år efter, de er fastlagt. Indsatsen betragtes som gennemført, når tiltaget er realiseret. Det er uklart for kommunen, hvornår indsatserne på spildevandsområdet skal være gennemført, når miljømålet for vandområdet er udskudt. Det er meget kort tid på spildevandsområdet. Udførelsen og effekten af de planlagte tiltag på spildevandsområdet bør vurderes samlet og set over en længere tidsperiode.</p> <p>Kommunen skal gennemføre indsats fastlagt i planer for skybrudssikring og klimatilpasning samtidig med at leve op til vandområdeplanerne. Det er nødvendigt at tænke planerne sammen, for at leve op til alle målene og opnå fornuftige samfundsøkonomiske løsninger. Det er Københavns Kommunes erfaring, at det kræver nytænkning og udvikling af nye metoder. Det tager tid, og det koster ressourcer at planlægge helhedsorienteret, for at sikre</p>

Bygge-, Parkerings- og Miljømyndighed

Njalsgade 13
2300 København S

EAN-nummer
5798009809452

	<p>langsigtede rationelle og holdbare løsninger og for at undgå fejlinvesteringer.</p> <p>Det er vigtigt, at kommunen har mulighed for sammen med forsyningerne at tilrettelægge indsatsen fleksibelt, således at der kan opnås synergi og økonomioptimering med andre projekter, så længe resultatet for vandområdet er tilfredsstillende.</p> <p>(Samme bemærkning er gældende for vandløb og søer).</p>
Generelt Søer	
Generelt indsats i søer	<p>Der opfordres til en tydeliggørelse af at indsats i nærværende vandområdeplan er betinget af at allerede udpegede indsats gennemføres, da de er indregnet i basisbelastningen (Samme bemærkning er gældende for Kystvande, vandløb og søer)</p>
Generelt - indsatsprogram	<p>Det fremgår af udkast til vejledning om indsatsprogrammet, at indsatsprogrammernes foranstaltninger på spildevandsområdet skal være operationelle senest 3 år efter, at de er fastlagt. Foranstaltningerne skal sikre, at de fastlagte miljømål opfyldes. Det betyder ikke nødvendigvis, at alle indsats skal være igangsat eller gennemført 3 år efter, de er fastlagt. Indsatsen betragtes som gennemført, når tiltaget er realiseret. Det er uklart for kommunen, hvornår indsatserne på spildevandsområdet skal være gennemført, når miljømålet for vandområdet er udsendt. Det er meget kort tid på spildevandsområdet. Udførelsen og effekten af de planlagte tiltage på spildevandsområdet bør vurderes samlet og set over en længere tidsperiode.</p> <p>Kommunen skal gennemføre indsats fastlagt i planer for skybrudssikring og klimatilpasning samtidig med at leve op til vandområdeplanerne. Det er nødvendigt at tænke planerne sammen for at leve op til alle målene og opnå fornuftige samfundsøkonomiske løsninger. Det er Københavns Kommunes erfaring, at det kræver nytænkning og udvikling af nye metoder. Det tager tid, og det koster ressourcer at planlægge helhedsorienteret, for at sikre langsigtede rationelle og holdbare løsninger og for at undgå fejlinvesteringer.</p> <p>Det er vigtigt, at kommunen har mulighed for sammen med forsyningerne at tilrettelægge indsatsen fleksibelt, således at der kan opnås synergi og økonomioptimering med andre projekter, så længe resultatet for vandområdet er tilfredsstillende.</p> <p>(Samme bemærkning er gældende for vandløb og søer).</p>

Generelt kystvande	
Generelt indsatser i kystvande	Der opfordres til en tydeliggørelse af at indsatser i nærværende vandområdeplan er betinget af at allerede udpegede indsatser gennemføres, da de er indregnet i basisbelastningen (Samme bemærkning er gældende for Kystvande, vandløb og søer)
Generelt Spildevand	
Generelt Spildevand	Der mangler gennemsigtighed i hvilke data, der er anvendt og forudsætninger for beregningerne. Validiteten af data i PULS og manglen på data fra private udledninger og andre offentlige udledere i forbindelse med infrastrukturanlæg kan have betydning.
Generelt miljøfarlige forurenende stoffer	
Generelt miljøfarlige forurenende stoffer	Tabel 3.25 i høringsudkastet: Punktkilder som påvirker overfladevand bør erfaringsmæssigt omfatte 17Beta Østradiol og pyren.
Generelt miljøfarlige forurenende stoffer	Det konstateres at indmeldte blandingszoner for eksempelvis Renseanlæg Lynetten og Renseanlæg Damhusåen ikke fremgår af høringsmaterialet.

<p>Generelt miljøfarlige forurenede stoffer</p>	<p>Kildeopsporing. Ifølge strategien for MFS er det kommunerne, der står for kildeopsporing, men det er vigtigt at være opmærksom på, at det er en omfattende og kompleks opgave.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Det vil være en fordel også at inddrage forsyningerne og deres viden. Det bør sikres juridisk, at forsyningerne kan indgå aktivt i kildesporingen uden, at det belaster deres driftsbudgetter. • Det er vigtigt, at der findes vejledninger til arbejdet med kildesporing, når det skal igangsættes. • Københavns Kommune har kendskab til kommuner, der i samarbejde med forsyninger har "vandedektiver" til opsporing af fejltilslutninger, hvilket kunne give værdifuld erfaring og eventuelt udvides i forhold til kildesporing af MFS. • Københavns Kommune vil gerne i forbindelse med kortlægning af kilder i et testopland foreslå, at der kigges på et tæt, bymæssigt separatkloakeret testopland, hvor der er zink- og eller kobbertage, -karnapper, -nedløbsrør mv. og veje med megen trafik. <p>Overfladeafstrømning, materialevalg og lovgivning. Forureningen skal stoppes ved kilden. Derfor vil udpegning (og udfasning) af problematiske overfladetyper og byggematerialer i forbindelse med regnvandsafstrømning fra overflader og bygninger give god mening. Det samme gælder beton, groutmaterialer og andre typer materialer, der kommer i kontakt med grundvandet. Det er tidligere lykkedes med udfasning af bly i tagmaterialer for ikke-fredede bygninger og i benzin til køretøjer.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opløste metaller er svære at rense for. Derfor vil udfasning af zink og kobber, som udgør nogle af de største problemer ved udledning af regnvand fra bymiljøer på tilsvarende måde, som bly, være en mulig løsning. Alternativt foreslås muligheden for "foring" med et produkt undersøgt, der ikke afvasker MFS og er mere bestandigt end coating af eksisterende zink- eller kobbertagreder. Denne løsning nødvendiggør afklaring af de juridiske problemstillinger af, hvordan et sådan krav skulle hjemles, så det bliver lovligt for spildevandstakster at investere i tiltag hos private. På den måde ville det være muligt for forsyningsselskaberne at foretage eksempelvis "foring", hvis det samlet set er billigere end at etablere og drive en renseløsning. Noget tilsvarende gøres af det pågældende forsyningsselskab i forbindelse med løbende montering af elektroniske vand- og elmålere hos private. • Mange af de additiver, som indgår i byggematerialer, fremgår ikke af sikkerhedsdatabladene, da vægt-% er lav, men alligevel bliver de i flere tilfælde detekteret i grundvandet efterfølgende. Der er behov for
---	--

	<p>større gennemsigtighed i de stoffer, som indgår i byggematerialer.</p> <ul style="list-style-type: none"> • I byggebranchen kunne det være udarbejdelse af en positivliste til materialevalg og/eller en mærkningsordning – med f.eks. en skala - rød, gul, grøn, som gør, at de miljømæssigt bedste materialer vælges i forbindelse med renoveringer og nybyggerier. • Samtidig ville hjemmel i lokalplaner til at stille krav om det miljømæssigt bedste materialevalg være et skridt på vejen. • I den eksisterende by, hvor der er kloakeret, mangler der hjemmel for kommunerne i forbindelse med afkobling til at kunne stoppe forureningen ved kilden fra ejendomme. Det drejer sig om de ejendomme, hvor regnvandet udgør en punktkilde for MFS på grund af den overflade, som regnvandet afstrømmer fra. Der er i den forbindelse behov for afklaring af, hvad almindeligt belastet separat regnvand omfatter. <p>Værktøjer</p> <p>Det er kompliceret og meget tidskrævende at vurdere betydningen af MFS. Der er generelt brug for nationale værktøjer.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Der er især behov for værktøjer til den praktiske vurdering af MFS i både vandmiljøet, biota og sediment, så praksis stemmer overens med lovgivningen, og der sikres et på landsplan ensartet grundlag. F.eks. står i EU-vejledningen om blandedingszoner, at udregningen i visse tilfælde skal ske på baggrund af en model. Det vil være en fordel at harmonisere rammebetingelser og forudsætninger for sådanne modeller, da det har stor betydning for resultatet. Københavns Kommune bidrager gerne med erfaringer. • Det er helt klart en fordel at anvende modeller til vurdering af MFS. Men i lighed med hydraulisk modellering er der ikke altid behov for meget avancerede modeller. Lav en "trappemodel" for indsatsen, ala ABC-vejledningen, hvor der startes med en simpel udredning, der viser, om der skal foretages yderligere. • Der bør også arbejdes for sikring af, at miljøkvalitetskrav harmoniserer med de analysemetoder, der er tilgængelige, da kravene i modsat fald ikke ville kunne håndhæves. Der bør være overensstemmelse mellem bekendtgørelsen om miljø-målinger og de krav, der stilles i bekendtgørelse 1625 af 19. 12. 2017 mht. detektionsgrænser og miljøkvalitetskrav. Der opleves også en stigende divergens mellem, hvilke stoffer der skal håndhæves miljøkvalitetskrav for, og hvilke stoffer som analyselaboratorierne udbyder analyse af. I bek. 1625 og udkast til ny bekendtgørelse, som kom i høring sammen med vandområdeplanerne 2021-2027, er nogle stoffer grupperet, men der kan være problemer med at finde
--	--

	<p>laboratorer, som måler alle de indeholdte enkeltstoffer. Dette gælder f.eks. for sum af DDT, forskellige grupper af phenoler, og LAS, som i udkast til ny bekendtgørelse, i stedet for det ene CAS-nummer i den gældende bekendtgørelse, fremadrettet skal afklares for 12 CAS-numre.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alternativet til ovenstående problemstilling kunne være, at der fra centralt hold blev implementeret non-target analyser i reguleringen. • Regnbetingede udledninger, navnlig fra separat-kloakerede oplande i byer med tæt og ældre bebyggelse samt fra trafik-belastede vejarealer, samt udledninger i forbindelse med skybrud er ikke nævnt, men bør omfattes af initiativet. Der bør udvikles en beregningsmetode, som kan tages i brug ved vurderingen af de økonomiske konsekvenser. Både i forhold til en eventuel revision af de eksisterende udledningstilladelser og i forhold til udstedelse af nye udledningstilladelser til regnvand. • Det vil i praksis være svært at nå at implementere tiltag for MFS i VP3, når der først mod 2024 bliver fastsat nye miljø-kvalitetskrav, tilstandsvurderinger samt indsatsprogram. Der skal tages højde for den politiske proces herunder etablering af plangrundlag, samt evt. VVM og udbudsregler.
Generelt høringsmateriale	
Generelt Høringsmateriale	<p>Overvågning beskrives i høringsudkastets afsnit 4 fra side 69. Københavns Kommune opfordrer til en endnu mere dybdegående overvågning med henblik på at sikre at store økonomiske omkostninger til indsatser prioriteres rigtigt og i tilstrækkeligt omfang. Der opfordres til, i det omfang det er muligt, at der også anvendes andre valide data herunder kommunernes og forsyningernes egne undersøgelser.</p>
Bemærkninger vedr. Kystvande til høringen af de tredje vandområdeplaner (VP3)	
Påvirkning	
Næringsstoffer	<p>Københavns Kommune læser vandområdeplanen således at kvælstofbelastning fra renseanlæggene til Øresund ikke må stige, hvilket kræver at renseanlæggene udbygges.</p>
Miljømål	
Undtagelser Fristforlængelse - Naturlige forhold. Økologiske parametre	<p>Kommentar til afsnit 6.6 side 128 i høringsudkastet af vandområdeplanen. Det bør stå mere tydeligt, hvordan man opnår fristforlængelse foranlediget af biologisk responstid og forudsætningerne for at opnå det.</p>

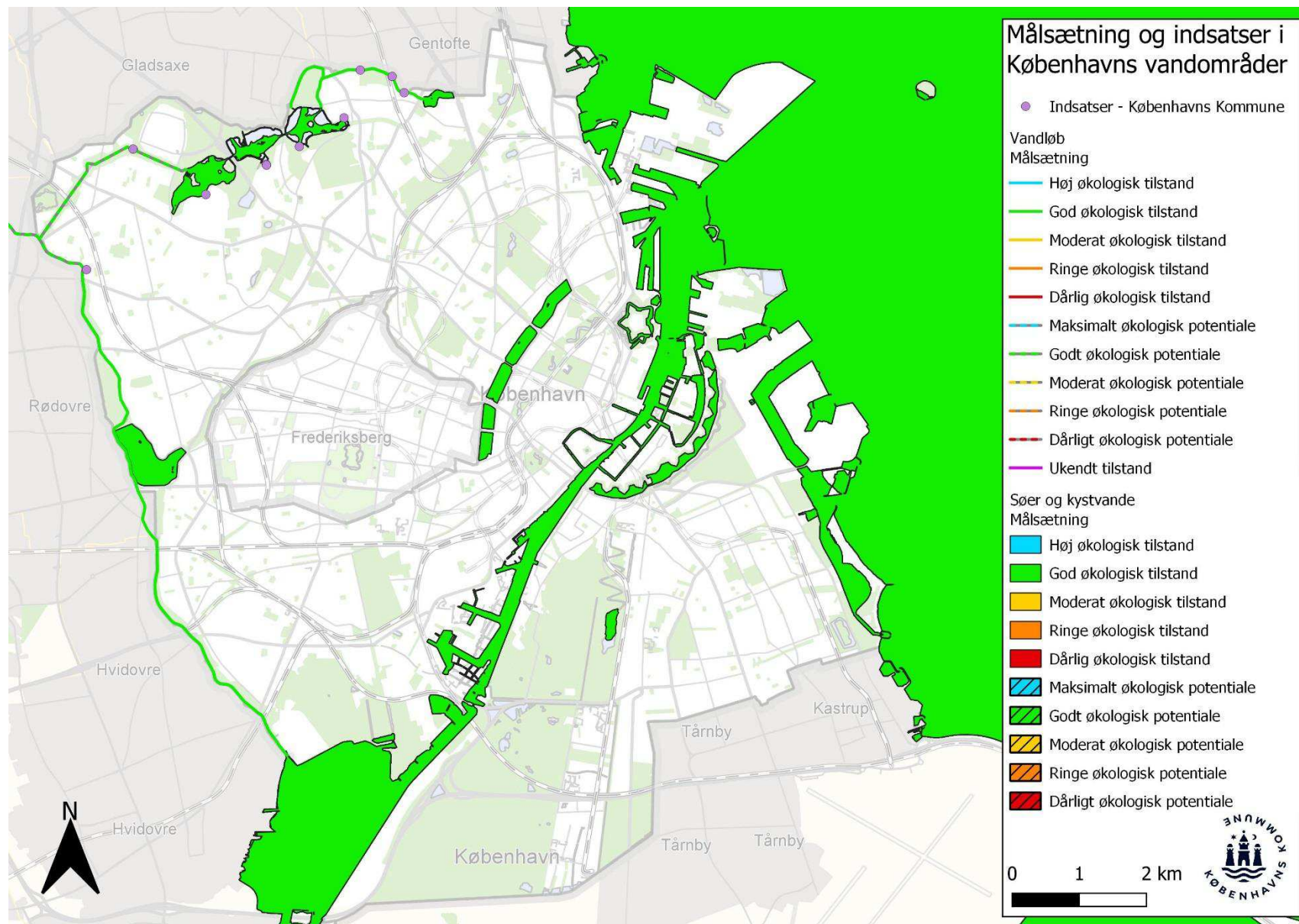
Undtagelser Fristforlængelse - Naturlige forhold. Økologiske parametre	Lagunen ved Kgs. Enghave kanal og Gåsebækrenden er målsat med god økologisk tilstand. Det vurderes ikke at være muligt at opnå målopfyldelse som følge af naturlige årsager for vandområdet, herunder den ringe vandudskiftning. Københavns Kommune ønsker at målsætningen udskydes på ubestemt tid eller omfattes af undtagelsesbestemmelserne
Afgrænsning	
Vandområ- dernes afgrænsning	Kommentarer til at Københavns Havn inkluderes i vandområde Øresund: Det er uklart, hvilke konsekvenser det har at Københavns havn kommer til at indgå i vandområde Øresund.
Vandområ- dets afgrænsning	Københavns Kommune har opmærksomhedspun- ker/ Bemærkninger i forhold til afgrænsningen af flere vandområder.
Bemærkninger vedr. Vandløb til høringen af de tredje vandområdeplaner (VP3)	
Indsatser	
Reduktioner i overløb fra fælleskloaker	Københavns Kommune er usikker på om de udpegede indsatser er tilstrækkeligt til at reducere belastningen af de Københavnske vandløb tilstrækkeligt.
Miljømål	
Samlet kemisk tilstand	Det vurderes at det kan være nødvendigt at gennemføre andre tiltag for at opnå de ønskede målsætninger.
Samlet økolo- gisk tilstand eller potenti- ale	Det vurderes at det kan være nødvendigt at gennemføre andre tiltag for at opnå de ønskede målsætninger.
Bemærkninger vedr. søer til høringen af de tredje vandområdeplaner (VP3)	
Tilstands- vurdering	
Økologisk og kemisk til- stand	Det er forvaltningens vurdering, at de statslige tilstandsvurderinger af de københavnske ferske vandområder hviler på et forholdsvis spinkelt datagrundlag. Københavns Kommune har et forholdsvis større datagrundlag, der peger på en mere nuanceret miljøtilstand mht. økologisk og kemisk tilstand.
Indsatser	

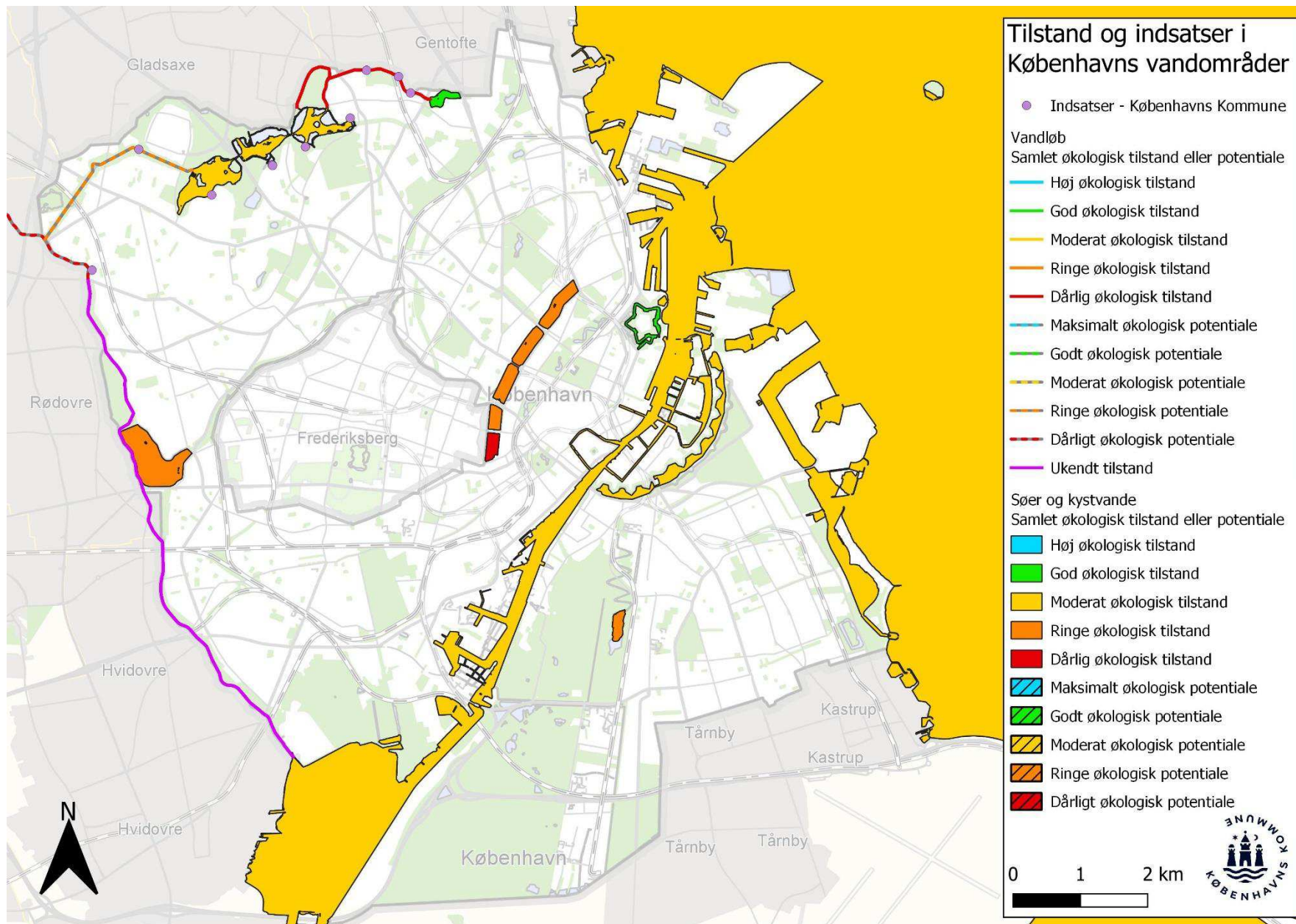
Reduktioner i overløb fra fælleskloaker	<p>For Københavns ferske vandområder indeholder høringsforslaget for den kommende vandområdeplan krav om konkrete indsatser overfor spildevandspåvirkningen af Utterslev Mose inden for den kommende tidsperiode.</p> <p>Det fremgår i vandplandata.dk, at indsatsbehov for spildevand (RBU) er 13 kg/år og i Miljøgis regnearket er tallet meget større. Det er uklart, hvad indsatsbehovet er for Utterslev Mose. Drøftelser pågår med Bo Skovmark, Miljøstyrelsen.</p>
Samlet P-reduktion	<p>Side 190 (tabel 1, bilag 1): Utterslev Mose er blandt de søer, der er markeret med "4" for søer, hvor usikkerheden på indsatsbehovet for P-reduktion er vurderet at påvirke opgørelsen væsentligt. Damhusøen er blandt de søer, der er markeret med "5", hvor der på nuværende tidspunkt ikke foreligger et datagrundlag til beregning af indsatsen.</p> <p>Indsatsbehovet for Utterslev Mose er p.t. angivet til 355 kg P/ år. Københavns Kommune opfordrer til en mere præcis vurdering med henblik på at sikre at store økonomiske omkostninger hos forsyningselskaber m.fl. indsatser prioriteres rigtigt.</p>
Miljømål	
Samlet økologisk tilstand eller potenti-ale	<p>Vestlige del af voldsgravssøen i Ydre Kastelsgrav er ikke markeret som lokalitet i kortlagene for udpegede søers miljømål og tilstandsvurderinger i MiljøGIS i høringen af vandområdeplaner 2021-2027</p> <p>Til orientering er vandtilførslen til indre voldgrav sker via ydre voldgrav. Vestlige del af ydre voldgrav bør fremgå af kortlagene for udpegede søers miljømål og tilstandsvurderinger i MiljøGIS i høringen af vandområdeplaner 2021-2027.</p>
Undtagelser Fristforlængelse - Naturlige forhold. Økologiske parametre	<p>Særligt for Utterslev Mose er det forvaltningens vurdering, at det statslige miljømål ikke vil kunne opnås før efter længere årrække, selv efter alle indsatser er gennemført. Det skyldes både intern belastning fra tidligere belastninger samt naturlige forhold.</p>
Afgrænsning	
Opland for Utterslev Mose	<p>Oplandet for Utterslev Mose er ikke korrekt i vandplandata.dk. Den sydlige del af Fæstningskanalen pumpes ikke til Utterslev Mose. Utterslev Mose får vand som oppumpes fra Fæstningskanalen. Se vedlagt tegning. Københavns Kommune kan ikke gennemskue om denne oplandsændring har betydning for næringsstofbelastning. Søsystemet i Københavns Kommune er kompliceret, da vand pumpes op til Utterslev Mose. Nogle gange føres der også</p>

	vand fra Nordkanalen til Utterslev Mose. Er vandbalancen for Utterslev Mose kalibreret ift. disse forhold?
Bemærkninger vedr. regionale grundvandsforekomster til høringen af de tredje vandområdeplaner (VP3)	
Påvirkning	
Forurening af fladekilder	Miljøstyrelsen har vurderet, at den eksisterende og planlagte generelle regulering til beskyttelse af grundvandet er tilstrækkelig til at sikre, at grundvandsforekomsterne på sigt kan opnå god kemiske tilstand. Den kemiske tilstand for den regionale grundvandsforekomst i Hovedstadsområdet er kategoriseret som ringe, og det er valgt at anvende undtagelsen og bl.a. udsætte opfyldelse af miljømålet til efter fristen i 2027. Det er beskrevet i indsatsprogrammet (afsnit 7.5) hvordan kommuner og regioner via lovgivning og en række andre initiativer beskytter grundvandet. Dog er der i lovgivningen ikke taget højde for håndtering af ældre fladeforureninger, som hverken kommunen via påbud eller regionen via den offentlige oprensning har hjemmel til at regulere, da deres ansvarsområde kun er punktkilder. Dette bedes Miljøstyrelsen forholde sig til, da disse forureninger udgør en trussel mod grundvandet på både kort- og langsiget.
Indsatser	
Vandindvindingstilladelser	Der er i vandplanen lagt op til samarbejde om udnyttelse af grundvandsforekomsterne med ringe kvantitativ tilstand, med henblik på at reducere eller omlægge vandindvindingen. Københavns Kommune indgår gerne i konstruktiv dialog i et vandsamarbejde, men har svært ved at se at det kan løse udfordringen med en begrænset grundvandsressource i et tæt befolket område, uden at grundvandet skal hentes endnu længere væk. I den forbindelse ser Københavns Kommune gerne at der indarbejdes en prioritering af grundvandsressourcen for at sikre tilstrækkelige vandmængder til borgerne. Der bør desuden være proportionalitet mellem den samfundsøkonomiske indsats og den miljømæssige gevinst for at opnå god kvantitativ tilstand af den regionale grundvandsforekomst i Hovedstadsområdet.

Vandindvin- ding i store byområder	<p>Indvinding af grundvand i København og omegn medfører at den regionale grundvandsforekomst har ringe kvantitativ tilstand. Overudnyttelse af grundvand og den medfølgende lavere grundvandsstand er grundlaget for en stor del af den byudvikling som er sket gennem de seneste 100 år. I mange år er bygninger og anlæg blevet opført med antagelse om lav grundvandstand. Hvis vandindvindingen i København og på Frederiksberg stoppes, vil det visse steder betyde mærkbart stigning på op til 10 meter af grundvandstanden, der vil kunne medføre funderingsmæssige problemer og vand i kældre. Desuden vil det begrænse muligheden for afkobling af regnvand som ellers er en del af strategien for at reducere risikoen for oversvømmelser. Det er efter Teknik- og Miljøudvalgets vurdering problematisk at ændre de kvantitative forhold, og have store samfundsøkonomiske omkostninger. Derfor ønskes mulighed for undtagelse af den kvantitative tilstand, ligesom det er sket for den kemiske tilstand i de regionale grundvandsforekomster i Hovedstadsområdet.</p>
Miljømål	
Indsatsplaner	<p>De kommunale indsatsplaner er fokuseret på de udpegede sårbare arealer i forhold til nitrat og pesticider. I byområder er det typisk andre miljøfremmede stoffer bl.a. chlorerede opløsningsmidler, der er den største trussel. Kilder er ofte tidligere jordforureninger, men Regionernes arbejde og prioritering har ikke ophæng i indsatsplanerne, hvilket begrænser indsatsplanernes effekt i byområderne. Oprensning af de forurenede grunde går meget langsomt, specielt i København som er meget lavt prioriteret i Regionen. Hvis der skal ses en indsats i forhold til at opnå målet for den kemiske tilstand i Hovedstadsområdet skal oprensningerne prioriteres højere. Lige nu forventes ingen oprensning før efter 2030.</p>

Bilag 2 - Vandområdeplaner - Målsætning, tilstand og indsatser i Københavns vandområder.

Tilstand og indsatser i Københavns vandområder

● Indsatser - Københavns Kommune

Vandløb Samlet økologisk tilstand eller potentiale

- Høj økologisk tilstand
- God økologisk tilstand
- Moderat økologisk tilstand
- Ringe økologisk tilstand
- Dårlig økologisk tilstand
- Maksimalt økologisk potentiale
- Godt økologisk potentiale
- Moderat økologisk potentiale
- Ringe økologisk potentiale
- Dårligt økologisk potentiale
- Ukendt tilstand

Søer og kystvande Samlet økologisk tilstand eller potentiale

- Høj økologisk tilstand
- God økologisk tilstand
- Moderat økologisk tilstand
- Ringe økologisk tilstand
- Dårlig økologisk tilstand
- Maksimalt økologisk potentiale
- Godt økologisk potentiale
- Moderat økologisk potentiale
- Ringe økologisk potentiale
- Dårligt økologisk potentiale

Notat

Initiativer udpeget i vandområdeplanerne for Utterslev Mose, Nordkanalen, Søborghusrenden og Harrestrup Å

Generelt

Staten fastlægger i vandområdeplaner, hvilken tilstand vandområderne skal opnå og udpeger hvilke indsatser, der skal til for at sikre, at målsætningen opfyldes. Udkast til vandområdeplan 2021-2027 med indsatser blev sendt i offentlig høring i december 2021.

I vandområdeplanerne er Utterslev Mose, Nordkanalen, Søborghusrenden og en del af Harrestrup Å målsat til at opnå god økologisk tilstand, og Fæstningskanalen og en del af Harrestrup Å er målsat til at opnå godt økologisk potentiale. Ingen af vandområderne opfylder i dag deres målsætning.

Vandkvalitet i de ferske områder er påvirket af mange års udledninger af store mængder regnvandsfortyndet spildevand (overløb) fra kloakken. Der er de seneste 30 år foretaget store investeringer i kloaksystemet for at reducere disse overløb, men der udledes stadigvæk fortyndet spildevand til vandområderne. Når det regner meget, er der ikke plads i kloakkerne til både regnvand og spildevand, hvilket betyder, at kloakkerne løber over og ud i vandområder. Se placering af overløbene, der påvirker Utterslev Mose, Nordkanalen og Søborghusrenden på nedenstående kort (Figur 1). Her ses, at overløbene fra kloakken kommer fra Gladsaxe, Gentofte og Københavns Kommune.

Reduktion af overløb med spildevand er for de fleste vandområder en forudsætning for, at vandområderne kan opnå den målsætning, statens vandområdeplaner tilsiger. Det er hovedsageligt indholdet af fosfor og kvælstof i spildevandet, som er årsag til, at vandområderne ikke opfylder målsætningerne. Derudover kan der også være intern belastning, der er årsag til at målsætningen ikke er opfyldt.

Utterslev Mose

Utterslev Mose bliver belastet med fortyndet spildevand, der stammer fra overløb til Utterslev Mose samt fra overløb til Fæstningskanalen og Nordkanalen (kun ved særlige tilfælde).

Vandets vej fremgår af Figur 1. Pilene illustrerer vandets vej til og fra Utterslev Mose. Vand tilføres mosen blandt andet fra Fæstningskanalen

02-05-2022

Sagsnummer i F2
2022 - 4617

Dokumentnummer i F2
1310525

Sagsnummer i eDoc
2022-0099827

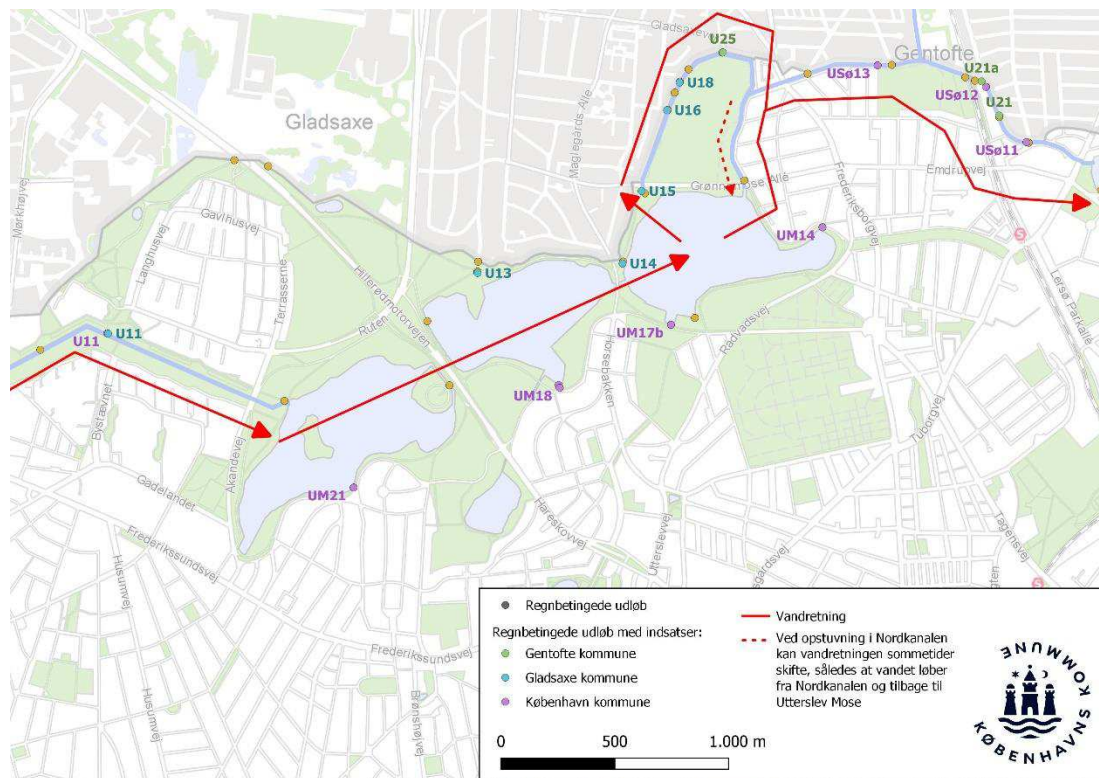
Sagsbehandler
Andreas Mateskovic Lydych

Bygge-, Parkerings- og Miljømyndighed

Njalsgade 13
2300 København S

EAN-nummer
5798009809452

(yderst mod vest). Vandet løber igennem de 3 søer i mosen og videre til Nordkanalen og Søborghusrenden, som løber ud i Emdrup Sø. Ved større tilstrømninger, løber vand fra Nordkanalen til mosen (stiplede linje)

Figur 1 - Utterslev Mose - Vandets vej

Det fremgår af udkast til vandområdeplaner, at der er fristforlængelse for, hvornår Utterslev Mose skal leve op til målsætning på grund af naturlige forhold (blandt andet intern belastning af fosfor).

Belastningen og indsatsbehov Utterslev Mose er opgjort i vandområdeplanen. Der er angivet en række overløb (se tabel 1) i udkastet til vandområdeplanerne, hvor der skal ske indsatser, der gavner vandløb og søer, blandt andet Fæstningskanalen og Utterslev Mose. Der har ikke tidligere i vandområdeplaner været indsatser til søer. Det fremgår af statens opgørelse for Utterslev Mose, at "indsatsbehovet er usikkert bestemt". Forvaltningen har kontaktet staten for at forstå, hvordan kommunen skal forholde sig til denne kommentar.

Tabel 1 - Udløbsnummer på overløbsbygværk der påvirker Utterslev Mose, Nordkanalen og Søborghusrenden, der fremgår af vandområdeplanerne, og hvilken kommune, der er myndighed samt om indsatsen er ny eller videreført. Se Figur 1 for placering

Udløbsnummer	Kommune	Vandområde der bliver forbedret ved indsatsen	Indsats videreført (v) eller ny (n)
U11	Gladsaxe (95%) /Københavns Kommune (5%)	Fæstningskanalen/Utterslev Mose	v
UM21	Københavns Kommune	Utterslev Mose	n
UM18	Københavns Kommune	Utterslev Mose	n
UM17b	Københavns Kommune	Utterslev Mose	n
UM14	Københavns Kommune	Utterslev Mose	n
U13	Gladsaxe Kommune	Utterslev Mose	v
U14	Gladsaxe Kommune	Utterslev Mose	v
U15	Gladsaxe Kommune	Nordkanalen/Utterslev Mose/	v
U16	Gladsaxe Kommune	Nordkanalen/Utterslev Mose/	v
U18	Gladsaxe Kommune	Nordkanalen/Utterslev Mose/	v
U25	Gladsaxe Kommune/Gentofte Kommune	Nordkanalen/Utterslev Mose/	v
USø13	Københavns Kommune	Søborghusrenden	v
USø12	Københavns Kommune	Søborghusrenden	v
USø11	Københavns Kommune	Søborghusrenden	v
U21a	Gentofte Kommune	Søborghusrenden	v
U21	Gentofte Kommune	Søborghusrenden	v

Miljøstyrelsen har ved tidligere vandområdeplaner udmeldt, at de udpegede indsatser er styrelsens opfattelse af hvilke bygværker, der er årsag til manglende opfyldelse. Hvis kommunen har bedre oplysninger om udløbene, kan disse lægges til grund for indsatserne. Det vil sige, at indsatsen gælder for vandområdet og ikke nødvendigvis de udpegede bygværker. Forvaltningen har bedt staten om en bekræftelse på, at dette stadigvæk er gældende.

Nordkanalen og Søborghusrenden

Der er udpegede indsatser ved ni overløb til Nordkanalen og Søborghusrenden. Indsatserne er videreført fra sidste planperiode. Indsatser for overløb til Nordkanalen vil også have en positiv effekt på Utterslev Mose, da der lejlighedsvis bliver tilført vand til Utterslev Mose fra Nordkanalen.

Planer for nedbringelse af overløb til Fæstningskanalen, Utterslev Mose, Nordkanalen og Søborghusrenden

Gladsaxe og Gentofte Kommune har konkrete planer om at nedbringe belastning for alle deres overløb til Utterslev Mose, Nordkanalen og Søborghusrenden. De fleste overløb fra Gladsaxe og Gentofte Kommune fjernes/nedbringes ved etableringen af Svanemøllen Skybrudstunnel. Svanemøllens Skybrudstunnel (SST) skal håndtere regnvand og skybrud i det nordlige København og det sydlige Gladsaxe og Gentofte, samt reducere overløb til Nordkanalen og Utterslev mose. Skybrudstunnelen forventes færdigt i 2030. På grænsen mellem København og Gladsaxe etableres Utterslevledningen, der slttes til SST. Denne ledning skal føre overløb fra fælleskloakken i Gladsaxe Kommune til SST indtil hele oplandet er separatkloakeret og overløbene til Utterslev Mose og Nordkanalen kan lukkes eller reduceres, så der ikke længere sker overløb til vandområderne.

Der vil løbende ske en nedsættelse af spildevandsbelastning fra overløb til Utterslev Mose og Nordkanalen fra separatkloakeringen påbegyndes i 2027 og frem til 2060.

Overløb fra U11 nedbringes, da Gladsaxe og Novafos har oplyst, at der vil blive etableret et forsinkelsessparebassin og en del af regnvandet afkobles fra spildevandssystemet, hvilket medfører færre overløb.

Forvaltningen har desuden igangsat en dialog med HOFOR med henblik på at kvantificere det nuværende data i vandområdeplanerne samt drøfte hvilke indsatser, der skal igangsættes på baggrund af vandområdeplanerne.

Kommende udledninger af overfladevand fra nye separatkloakerede områder vil dog også medføre en vis ny tilførsel af næringsstoffer til vandområderne, og der vil blive stillet krav til rensning og vandkvalitet.

Det videre forløb - Utterslev Mose

Forvaltningen har stillet en række opklarende spørgsmål til staten vedrørende datagrundlaget, der er benyttet for at opgøre den nuværende belastning og krav til fremtidige indsatser til Utterslev Mose. Det er på nuværende tidspunkt uklart i udkastet til vandområdeplaner præcist, hvad indsatsen for spildevand er frem til 2027.

Indsatser på spildevandsområdet skal jf. indsatsbekendtgørelsen være operationelle senest 3 år efter, at de er fastlagt. Foranstaltningerne skal

sikre, at de fastlagte miljømål opfyldes. Det betyder ikke nødvendigvis, at alle indsatser skal være igangsat eller gennemført 3 år efter, de er fastlagt. Indsatsen betragtes som gennemført, når tiltaget er realiseret. Det er uklart for forvaltningen, hvornår indsatserne på spildevandsområdet til Utterslev Mose skal være gennemført, når miljømålet for Utterslev Mose er udsendt. Forvaltningen vil i høringssvaret indsende spørgsmålet til staten.

Hvis indsatserne på spildevandsområdet skal gennemføres inden 2027, vil det ikke kunne lade sig gøre. Mange af indsatserne er afhængige af større og komplicerede anlægsprojekter, for eksempel Svanemøllens Skybrudstunnel, der først er færdigt i 2030.

Harrestrup Å / Damhusåen

De udpegede indsatser ved Harrestrup Å/Damhusåen er allerede iværksat og de fysiske anlægsprojekter planlægges at være gennemført indenfor tidsperioden frem til 2027. Teknik- og Miljøforvaltningen har stillet krav til HOFOR om at gennemføre reduktioner for at reducere påvirkningen af badestranden ved Valby Parken.

Med projekterne nedbringes udledningerne med regnvandsopblandet sort spildevand fra fem overløbsbygværker i København til gennemsnitligt én aflastning om året jf. målsætninger i Københavns Kommunes spildevandsplan 2018. Desuden nedbringes udledningerne med regnvandsopblandet spildevand fra tre overløbsbygværker i Rødovre jf. målsætninger i Rødovre Kommunes spildevandsplan 2013-2020.

Der er tale om meget omfattende projekter i form af store underjordiske bassinlæg. Projekterne følger af den kommunale spildevandsplanlægning i København og Rødovre. De konkrete anlægsprojekter bliver finansieret og udført i regi af spildevandsselskaberne HOFOR København henholdsvis HOFOR Rødovre.